

ENGELSİZ ERİŞİM'İN İLK ERİŞİM HAKKI MÜCADELESİ

Mürşide Vural

Engelsiz Erişim Derneği, 2004 yılında erişilebilirliği hak mücadelesi olarak benimseyen dört beş arkadaşın bir araya gelip çalışmalarına başlamasıyla kurulmuştur. O zamanlar dernek yapısına sahip olmayan arkadaşlar kendilerini, hedefleri ile anlatan bir isimle tanıtmak istedikleri için kendilerine “Engelsiz Erişim Grubu” adını vermişler.

Grup; çalışmalarında aşağıdaki adımları izleyerek amaçlarına ulaşmayı hedeflemiştir:

- 1- İsteklerini resmi yollarla ilgili makamlara iletmek
- 2- İstekleriyle beraber çözüm önerilerini de sunmak
- 3- Eylemlilik
- 4- Takip etmek
- 5- Hesap sormak

Grup bu adımlar doğrultusunda ilk çalışmasını, sesli otobüs ve sesli otobüs durakları olarak belirlemiştir.

İlk olarak 2004 yılında grubun üyeleri, talebin muhatabı olan İETT'ye sesli otobüs ve sesli otobüs duraklarını talep eden ve bunun nasıl yapılacağını, hangi yöntemler kullanılabileceğini, dünyada neler yapıldığını içeren geniş kapsamlı bir dilekçe vermişlerdir.

Dilekçeye İETT'den verilen resmi olumsuz cevap üzerine, grup üyeleri İETT Genel Müdürü ile bir görüşme sağlamışlar ve taleplerini bir de sözlü olarak ifade etmişlerdir. 2005 yılına gelindiğinde grup, diğer görme engellileri, görme engelli örgütlerini, engelli yakınlarını ve ailelerini örgütleyerek aynı dilekçeden binlerce toplamayı başarmıştır. Grup, bunun yanı sıra web siteleri (www.engelsizerisim.com) üzerinden de bu dilekçelerin elektronik hallerinin İETT'ye gönderilmesini sağlamıştır. Bununla da yetinmeyen grup aynı yılın Mayıs ayında Kadıköy ve Taksim'de kurdukları stantlarda “İETT'den sesli otobüs ve durak istiyoruz.” diye vatandaşlardan imza desteği almak koşuluyla kamuoyu bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirmiştir. Grup, toplanan binlerce dilekçe ve imzalarla, kendileri başta olmak üzere birçok

görme engelli ile İETT Genel Müdürlüğü önünde basın açıklaması yaptıktan sonra, dilekçelerden bin tanesini kuruma resmi işlem yapılmak koşuluyla teslim etmiştir.

Bütün bu çalışmalardan sonra 2006 yılına gelindiğinde, İETT resmi olarak bu çalışmayı yapacağını ilan etmiş ve çalışmalar hakkında bilgi verecek Sayın Abdullah Önder Türkoğlu ile grup temsilcilerini tanıştırmıştır. Bu dönemde grup temsilcileri çeşitli zaman aralıkları ile sayın Türkoğlu ile toplantılar yaparak, çalışmalarını yakından takip etmiş ve projenin gerçekleşmesinde çeşitli katkılarda bulunmuşlardır. Nihayet 2007 yılına gelindiğinde ilk sesli otobüs kullanılmaya başlamıştır. Grup üyeleri otobüsü test etmek için otobüse binerek ses kaydı yapmak suretiyle internet sitelerinden tanıtımını yapmışlardır. Çalışma bu tarihten sonra yavaşlansa dahi sonlanmamıştır. Grup İETT ile görüşmeler yapmaya devam etmiş ve web sitelerinden yayınladıkları duyurularla, gerçekleştirdikleri eylemlerle kamuoyunu bu alanda bilgilendirmeye devam etmiştir. 2010 yılına gelindiğinde artık İstanbul'daki birçok otobüs sesli hale gelmiştir.

Sesli otobüs durakları alanında istenilen sonuç henüz gerçekleşmese de, 2004 yılında başlayan mücadelenin 7 yıl sonunda en azından yarısı kazanılmıştır. Eğer bu mücadelenin hak temelli bir mücadele olduğu ve görme engellilerin durağa gelen otobüslerin güzergahlarını duymalarının otobüslerdeki güzergah tabelalarının var oluşu kadar önemli olduğu her fırsatta camiamız tarafından dile getirilirse, diğer yarısının da kazanılamaması için hiçbir neden göremiyorum.